

Zachovalý kraj, z. s.

Výroční zpráva za rok 2019

Vznik, poslání a organizace spolku

Dnešní spolek „Zachovalý kraj, z. s.“ (zapsaný spolek) vznikl v lednu r. 2001 podle tehdejšího zákona o sdružování jako Občanské sdružení Zachovalý kraj. Byl založen na základě petice občanů Nadějkova proti plánované výstavbě hlubinného úložiště radioaktivního odpadu poblíž Chyšek a Vlksic. Pod peticí se sešlo celkem 244 podpisů a byla v prosinci 2000 odeslána na Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Cílem spolku je zachování a rozvíjení přírodních a estetických hodnot zdejší krajiny, ochrana přírody a kulturních památek. Členy spolku se postupně stali i obyvatelé dalších okolních obcí, jichž se výstavba úložiště týká; nyní má Zachovalý kraj více než 250 členů z Nadějkova, Jistebnice (okr. Tábor), Božejovic, Chyšek, Vlksic (okr. Písek) Sedlce-Prčice (okr. Benešov), Petrovic (okr. Příbram), ale i vzdálenějších měst, např. z Prahy a Dobřichovic.

Valná hromada, která se sešla 5. dubna 2019 v Makově, schválila pětičlennou radu ve složení Marie Šittová (Makov) – předsedkyně, Jiří Popelka (Božejovice), Zdeněk Novák (Padařov), Václav Švec (Makov) a Zdeněk Černý (Nadějkov). V radě jsou zástupci z dotčených obcí a osad. Každý její člen může vystupovat jménem sdružení samostatně ve věcech běžných, ve věcech statutárních a určených občanským zákoníkem vystupuje za spolek jeho statutární zástupce – předseda. O účetnictví spolku se stará Kateřina Mikešová, internetové stránky spravuje Vít Našinec (webmaster) a Olga Černá (obsah).

O své činnosti spolek pravidelně informuje veřejnost prostřednictvím tisku, obecních úřadů dotčených obcí a internetových stránek (www.zachovalykraj.cz).

Děni kolem úložiště, činnost spolku

Úložiště

V lednu měly být vyhlášeno zúžení počtu lokalit – ve čtyřech by pokračovaly průzkumy, ostatních pět by zůstalo „v záloze“. Rada SÚRAO ale proces výběru prodloužila, požaduje dokončit geofyzikální práce.

V únoru byl na základě požadavků obcí odvolán dosavadní ředitel Správy úložišť (SÚRAO) Jiří Slovák a jeho funkce se znova ujal Jan Prachař, který v čele této organizace stál v letech 2011-2014. Brzy poté nastala změna i na postu ministra průmyslu, kde Martu Novákovou vystřídal Karel Havlíček. Obě změny provázely sliby zásadní změny přístupu k obcím a naslouchání jejich požadavkům.

SÚRAO v dubnu zveřejnila na svém webu část **výzkumných zpráv** z lokalit. Díky tomu jsme zjistili, že povrchový areál úložiště dnes už není plánován mezi Makovem a Padařovem, ale vrátil se zpět k Božejovicím, kde o něm SÚRAO uvažovala před více než deseti lety. Podzemní areál je na mapách proti plánům z roku 2012, kdy končil u Svoříže, podstatně rozsáhlejší: zasahuje až k městu Jistebnice a do údolí Smutné – přes Pohoří, Zvěstonín a silnici mezi Jistebnicí a Nadějkovem směrem ke Zbelítovu, Hodkovu a Petříkovicím.

Dále SÚRAO zřídila **poradní panel expertů**, který se zabýval průběhem průzkumů a výběrem lokality. Obce do něj mohly vybrat jednoho svého společného zástupce s hlasovacím právem, a navíc, za každou lokalitu, ještě jednoho až dva pozorovatele bez hlasovacího práva. Obce jako svého zástupce většinou hlasů nominovaly geologa Mgr. Matěje Machka, který pracuje v Geofyzikálním ústavu Akademie věd a problematice úložiště se věnuje dlouhodobě. Pozorovatelem za naši lokalitu byl starosta Jistebnice, jako náhradník starosta Nadějkova.

Pokračovala také příprava **zákona o úložišti**. Ministr Havlíček v létě vyzval obce, aby k zákonu poslaly své připomínky. Obce tak učinily jak jednotlivě, tak společně: Platforma proti úložišti zaslala obsáhlý právní rozbor, v němž žádala např. posílení pravomocí obcí a občanů, jasné definování kritérií, které místo pro úložiště musí splnit, nebo nastavení systému kompenzací. Základním požadavkem je to, aby byly lokality pro úložišti vybírány až ve chvíli, kdy zákon začne platit a bude jasné, podle jakých pravidel výběr probíhá. Připomínky zaslaly i Svaz měst a obcí a Sdružení místních samospráv. Ministr Havlíček ale prakticky všechny požadavky odmítl, neuskutečnilo se ani jejich veřejné projednání.

Den proti úložišti

Letošní Den proti úložišti se v osmi lokalitách uskutečnil v sobotu 27. dubna. Centrem dění v našem regionu byla Jistebnice, kde se účastníci v počtu asi 80 lidí sešli na vršku u kaple sv. Máří Magdalény. Na úvod vystoupili se svými proslovky starosta Jistebnice Jiří Popelka, předsedkyně spolku Zachovalý kraj Marie Šittová, senátor a starosta Mladé Vožice Jaroslav Větrovský a starosta Nadějkova Arnošt Novák.

K návštěvníkům se dostaly aktuální informace o stavbě, jak z úst řečníků, tak v podobě informačních materiálů. Ve stanu k tanci a poslechu zahrála táborská kapela Le-Grace, o zábavu nepřišly ani děti, kterým připravily ženy z Padařova různé soutěže a hry.

Uvnitř kaple lidé zapalovali svíce – „světlo nejen pro Magdalénu“. Symbolizovalo naději na to, že pro problém radioaktivních odpadů bude nalezeno co možná nejlepší řešení. Mottem protestu byla Modlitba pro zemi papeže Františka: „Uzdrav náš život, abychom chránili svět a nedrancovali ho, abychom rozsévali krásu a neznečištění a zkázu. Dotkni se srdcí těch, kdo hledají pouze výhody na úkor chudých země. Nauč nás objevovat hodnotu každé věci, s úžasem kontempletovat a uznávat, že jsme na své cestě k tvému nekonečnému světlu hluboce sjednoceni se všemi tvory.“

Platforma proti úložišti

Během roku 2019 do Platformy přistoupilo město Jaroměřice nad Rokytnou a spolek Kuš, takže Platforma má nyní 47 členů (32 obcí a měst a 15 spolků) z osmi lokalit (sedm původních a nová lokalita Na Skalním, u JE Dukovany).

Cílem Platformy proti hlubinnému úložišti zůstává to, aby byly veškeré práce na vyhledávání úložiště na několik let zcela zmrazeny. Nejprve musí být prodiskutována a přijata

nová koncepce nakládání s radioaktivními odpady, jasně definována kritéria, podle kterých bude místo pro úložiště vybíráno a také upravena legislativa, zejména přijat zákon posilující práva obcí. Teprve pokud budou zakotvena jasná pravidla, je možné budovat důvěru mezi zodpovědnými státními institucemi a dotčenými samosprávami.

V roce 2019 Platforma zaštitila a koordinovala Den proti úložišti, dále vydávala tiskové zprávy a připomínkovala připravovaný zákon o úložišti. Její zástupci se sešli s ministrem průmyslu Karlem Havlíčkem a náměstkem Romanem Nedělou, pracovníkem SÚJB Petrem Lietavou, ředitelem SÚRAO Janem Prachařem, jihočeskou hejtmankou Ivanou Stráskou, účastnili se také koference o ukládání RAO, kterou pořádala SÚRAO v Praze 13. - 14. května. Otevřený dopis zaslala Platforma ministru Karlu Havlíčkovi a premiérovi Andreji Babišovi.

Mluvčím Platformy byl v první polovině roku Martin Schenk (spolek Nechceme úložiště, lokalita Kraví Hora), ve druhé Petr Klásek (starosta obce Chanovice). Na setkáních členů Platformy 11. června v Deštné a 10. prosince v Praze se přítomní seznámili se stanovisky právníka (Pavel Doucha), geologa (Matěj Machek) a s děním v jednotlivých lokalitách a schválili strategii Platformy pro další období.

Čajovna „Na stezce“

V roce 2019 bylo v „čajovně“ celkem 9 besed:

- Kazachstán, řeka Karatal – Jiří Novotný
- Brazílie – Pavel Šembera
- Na kajaku 800 km po řece Rhoně – Zdeněk Lyčka
- Pin Parvátí Trek – Pavel Doucha, Vítek Dohnal a Tomáš Kupsa
- 150. čajovna: slavnost s Dobrou čajovnou (Honza Náprava), divadlem (Marka Míková a Tonda Novotný – Husy na tahu), čtením (Hanka Šmídová), povídkám a promítáním (Světlana Švrlová) a vzpomínáním
- Rusko a Mongolsko – Martin Opatrný a Lukáš Týml, mimořádná letní čajovna, benefice pro organizaci ADRA a dobrovolnické centrum v Klatovech
- O prázdných domech – Petr Zeman
- Norské fjordy na kole – Jiří Fišer
- Gruzie – Roman Rogner

Další činnost

V sobotu 30. března proběhl v Nadějkově druhý ročník semináře „Řez ovocných stromů“. Po teoretickém úvodu pokračoval praktickou ukázkou v Mozolově. Lektorem byl známý propagátor tradičních odrůd ovocných stromů Ing. Zdeněk Buzek, zúčastnilo se asi dvacet lidí. Seminář pořádal INTERREG Rakousko – Česká republika, Evropský fond pro regionální rozvoj a spolek Zachovalý kraj.

Průběžně se věnujeme údržbě naučné stezky Nadějkovsko a Nadějkovské rodinné stezky a ošetřování stromů, vysazených v minulých letech.

Web sdružení na adrese www.zachovalykraj.cz pravidelně aktualizujeme. Měl by přinést ucelené informace o dosavadní činnosti sdružení, úložišti radioaktivních odpadů a připravovaných akcích.

Vyúčtování roku 2019

Příjmy		Výdaje	
Zůstatek 1. 1. 2019	12 613,00 Kč		
Dobrovolné vstupné v čajovně	4 946,00 Kč	Čajovna – čaje, konvice, občerstvení	5 253,00 Kč
		Divadelní představení Damdam	4 000,00 Kč
		Provoz webu	1 331,00 Kč
Kladné úroky	1,00 Kč	Poplatky bance	140,00 Kč
Celkem příjmy	4 947,00 Kč	Celkem výdaje	10 724,00 Kč
Zůstatek 31. 12. 2019	6 836,00 Kč		

Poděkování všem, kteří nám pomáhají

sdružení Calla, hlavně Edvardu Sequensovi, Městu Jistebnice, obcím Božetice a Nadějkov, MAS Krajina srdce, osadním výborům Padařov, Makov, Svoříž, SDH Božejovice, spolku Naše Chyšcko, Okrašlovacímu spolku Nadějkov, skautům z Nadějkova, Martinu Schenkovi, Pavlu Douchovi, Vítu Našincovi, Zdeňku Buzkovi, Jindrovi Částkovi, Jiřímu Novotnému, Pavlu Šemberovi, Janu Fišerovi, Zdeňku Lyčkovi, Haně Šmídové, Marce Míkové a Tondovi Novotnému, Světlaně Švrlové, Martinu Opatrnému, Lukáší Týmlovi, Petru Zemanovi, Angele a Romanovi Rognerovým a všem dalším.

Zachovalý kraj, z.s.

www.zachovalykraj.cz

sídlo: Božejovice 39, 391 32 Jistebnice - Božejovice, založen: 20. 4. 2001

IČO: 265 30 643, č. účtu: 185494739/0300

*spolek je zapsaný u Krajského soudu v Českých Budějovicích
pod spisovou značkou L3233 dne 1. 1. 2016*

kontakt: info@zachovalykraj.cz

tel. 776 707 268, e-mail: majasittova@seznam.cz (Marie Šittová)

tel. 739 339 028, e-mail: popelka.jiri@centrum.cz (Jiří Popelka),

tel. 732 862 635, e-mail: fikaroslav@email.cz (Zdeněk Černý)